

GARMIN®

FORCE® KRAKEN

ĮDIEGIMO INSTRUKCIJOS

Naudojimo pradžia

ĮSPĖJIMAS

Žr. vadovą *Svarbi saugos ir produkto informacija*, pateiktą produkto dėžėje, kad susipažintumėte su įspėjimais dėl produkto ir kita svarbia informacija.

Jei montuodami įrenginį nesilaikysite šių instrukcijų, kils pavojus susižeisti, sugadinti laivą arba įrenginį, arba įrenginys gali veikti netinkamai.

Neleiskite varikliui veikti, kai sraigtas ištrauktas iš vandens. Palietę besisukančią sraigą galite sunkiai susižeisti.

Nenaudokite variklio vietose, kuriose jūs ar kiti vandenyje esantys žmonės gali prisiliesti prie besisukančio sraigto, nes tai gali lemti sunkius sužalojimus.

Kad išvengtumėte sunkių ar net mirtinų sužeidimų, būtinai atjunkite variklį nuo baterijos prieš tvarkydami arba atlikdami darbus su sraigtu, sraigtinės pavaros varikliu, elektros jungtimis arba elektroninės įrangos korpusais.

PERSPĖJIMAS

Kad įrenginys veiktų kuo geriau, išvengtumėte sužeidimų ir nesugadintumėte įrenginio arba laivo, rekomenduojama, kad montavimo darbus atliktų šios srities specialistas.

Kad išvengtumėte sužalojimų, kai gręžiate, pjaunate ar šlifuojate, visada naudokite apsauginius akinius, ausų apsaugą ir apsauginę kaukę nuo dulkių.

Nustatydami variklį į laikymo arba darbinę padėtį saugokitės suspaudimo ir sutraiškymo pavojų, kuriuos kelia judančios dalys, nes galite susižeisti.

Nustatydami variklį į laikymo arba darbinę padėtį tvirtai atsistokite ir saugokitės slidžių paviršių aplink variklį. Jei nustatydami variklį į laikymo arba darbinę padėtį prarasite pusiausvyrą, galite susižeisti.

PRANEŠIMAS

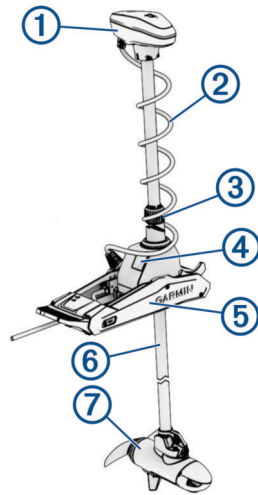
Jei gręžiate arba pjaunate, visada patikrinkite, kas yra kitoje paviršiaus pusėje, kad nesugadintumėte laivo.

Reikalingi įrankiai ir reikmenys

- Gręžtuvas ir 9 mm ($11/32$ col.) grąžtas
- 2 dydžio atsuktuvai su kryžminiu antgaliu
- 4 mm šešiakampis raktas arba veržliaraktis
- 13 mm ($1/2$ col.) lizdinis raktas
- Dinamometrinis raktas
- Jungtuvas, tinkamas nuolatinei 60 A srovei
- Velkiavimo variklio kištukas ir lizdas, tinkami 60 A ar stipresnei srovei (pasirenkama)
- 6, 4 arba 2 AWG (16, 25 arba 35 mm²) laidas maitinimo kabeliui ilginti
- Litavimo priemonės ir nuo karščio susitraukianti mova, jei ilginsite maitinimo kabelį
- $5/16$ -20 (M8x1) varžtai iš nerūdijančiojo plieno su pusapvale galvute (jei pateikti varžtai yra nepakankamai ilgi tvirtinti varikliui prie denio)

Pasiruošimas montuoti

Įrenginio apžvalga

①	Veleno dangtelis
②	Maitinimo ir keitiklio kabeliai
③	Gylio reguliavimo žiedas
④	Vairavimo sistema
⑤	Laikiklis
⑥	Velenas
⑦	Sraigtinės pavaros variklis

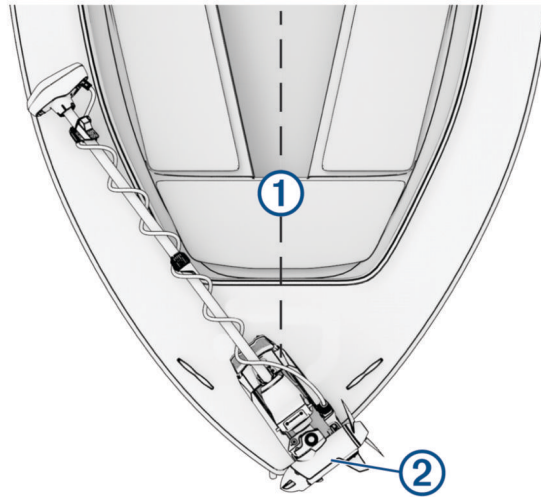
Montavimo aspektai

⚠ PERSPĖJIMAS

Reikia montuoti variklį vietoje, kurioje, nustačius jį į darbinę padėtį, šalia ekrano skydelio nebus didelių metalinių objektų, pavyzdžiui, įrankių dėžės. Dideli metaliniai objektai gali trukdyti metaliniam kompasui, pakeisti integruoto autopiloto veikimą ir galimai lemti kūno sužalojimus ar turtinę žalą.

Rinkdamiesi montavimo vietą, atsižvelkite į šiuos aspektus.

- Montuoti variklį reikia laivapriekyje.
- Montuokite laikiklį taip, kad į darbinę padėtį nustatytas variklis būtų kuo arčiau laivo vidurio linijos ①.

- Montuokite laikiklį taip, kad išpjovos viršus ② būtų virš laivo falšborto. U formos dalis turi išlįsti pro laivo šoną.

PASTABA: jei ant falšborto nepakanka vietos visiems šešiams varžtams montuoti, naudokite bent keturis varžtus.

- Variklis tvirtinamas prie laivo denio varžtais, todėl palikite vietos laikikliui tvirtinti iš apatinės pusės naudojant poveržles ir veržles.
- Varikliui reikia vietos, kad būtų galima jį perkelti iš darbinės padėties į laikymo padėtį ir atgal, todėl montavimo vietoje turi nebūti jokių kliūčių.
- Tikrinkite, ar denis pakankamai tvirtas velkiavimo variklio svoriui ir galiai. Jei reikia, naudokite atraminę plokštę arba sutvirtinkite laivo konstrukciją.

Prijungimo aspektai

Prijungdami laidus atsižvelkite į toliau nurodytus aspektus.

- Velkiavimo variklį reikia jungti prie 24 arba 36 V NS akumuliatorių grupės, galinčios nuolat tiekti 60 A.
- Prie maitinimo šaltinio reikia jungti per jungtuvą, tinkamą nuolatinei 60 A srovei (nepateikiamas).
- Jei reikia, maitinimo kabelį galite pailginti atitinkamo skerspjūvio laidu, įvertinę ilginamojo laido ilgį ([Maitinimo kabelio ilgintuvai, 7 psl.](#)).
- Kad būtų patogiau, galite montuoti velkiavimo variklio kištuką ir lizdą, tinkamus 60 A ar stipresnei srovei (nepateikiami), pertvaroje, nes tuomet bus lengviau atjungti variklį nuo maitinimo šaltinio.

Montavimo veiksmai

PRANEŠIMAS

Montuojant variklį, visas dalis reikia tvirtinti rankiniais įrankiais ir laikantis sukimo momento verčių, jei nurodytos. Jei montuodami variklį naudosite elektrinius įrankius, galite sugadinti komponentus ir bus anuluota garantija.

Variklio montavimas ant denio

PRANEŠIMAS

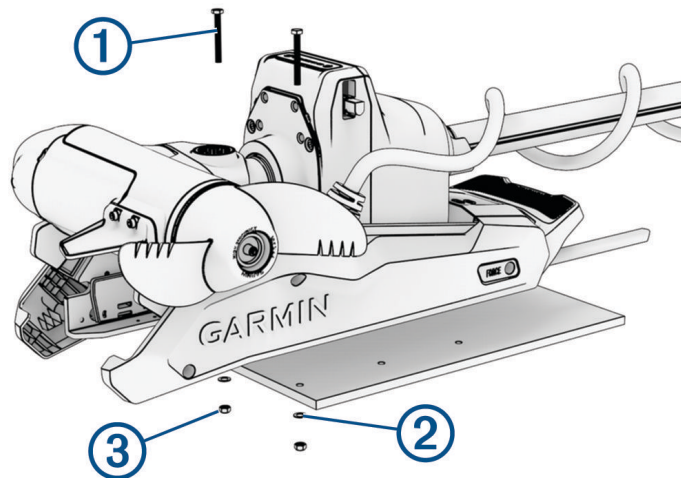
Tvirtinant laikiklį prie denio reikia naudoti varžtus plokščia arba suapvalinta galvute ir jie turi būti sukami iš denio viršaus pritvirtinant juos poveržlėmis ir veržlėmis iš po denio. Jei varžtai bus įsukti iš po tvirtinimo paviršiaus apačios ir bus nukreipti į viršų, variklio laikymo arba naudojimo metu varžtų galai gali liestis su varikliu. Jei naudojamas variklis susilies su tvirtinimo varžtais, variklis gali būti pažeistas ir gali kilti korpuso korozija.

PASTABA: jei pateikti varžtai nėra pakankamai ilgi tvirtinimo paviršiui, turite įsigyti tinkamo ilgio nerūdijančiojo plieno varžtų plokščia arba suapvalinta galvute $5/16-20$ (M8x1).

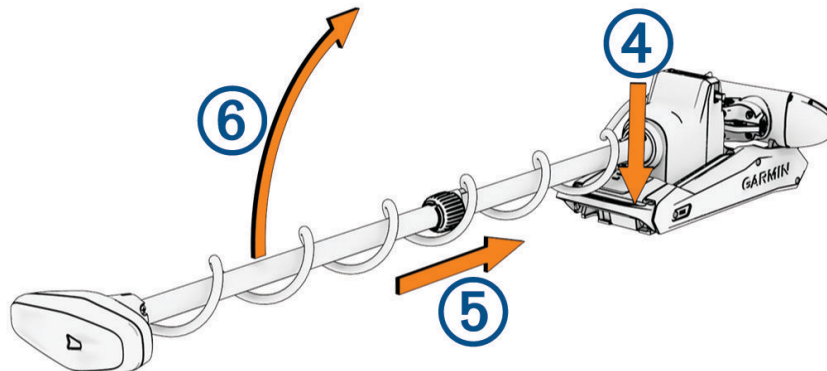
- 1 Pasirinkite montavimo vietą laivapriekyje, įvertinkite montavimo aspektus.
- 2 Dėkite pateiktą montavimo šabloną montavimo vietoje, laikiklis ant šablono turi kyšoti virš falšborto arba laivo denio krašto.
- 3 Pažymėkite tvirtinimo angų vietas ant laivo denio.

PASTABA: laikiklio laivapriekio galo kairiojo borto pusėje yra dvi montavimo angos. Galite rinktis, kurią montavimo angą naudoti, pagal montavimo kampą ir laivo korpuso formą.

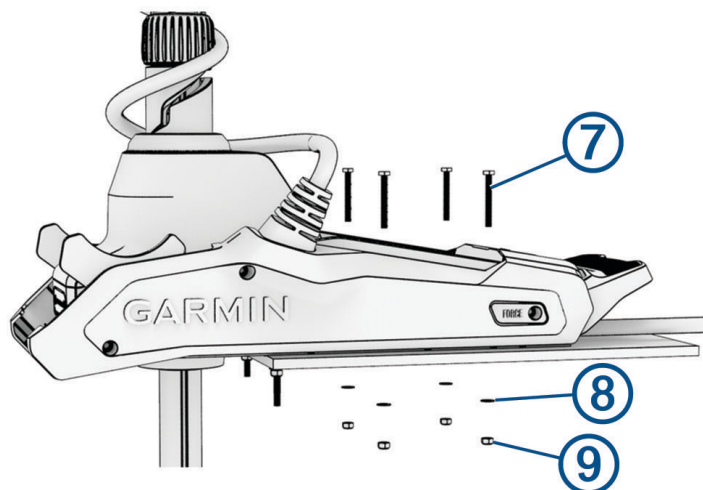
- 4 Naudodami 9 mm ($11/32$ col.) grąžtą išgręžkite tvirtinimo angas.
- 5 Dėkite variklį ant laivo denio sulygiuodami angas laikiklyje su tvirtinimo angomis.
- 6 Iš denio viršaus įkiškite ① pateiktus varžtus, o iš denio apačios uždėkite poveržles ② ir fiksavimo veržles ③, pradėdami nuo arčiausiai laivapriekio krašto esančių dviejų angų.

- 7 Reguluokite gylio stabdiklį, kad nuleidžiant variklį jis neatsitrenktų į žemę.
- 8 Paspauskite fiksatorių ④, išstumkite sraigto pavaros variklio galvutę ⑤ ir atsargiai pasukite velkiavimo variklį į darbinę padėtį ⑥.

9 Įkiškite likusius varžtus ⑦ ir pritvirtinkite juos po deniu poveržlėmis ⑧ ir fiksavimo veržlėmis ⑨.

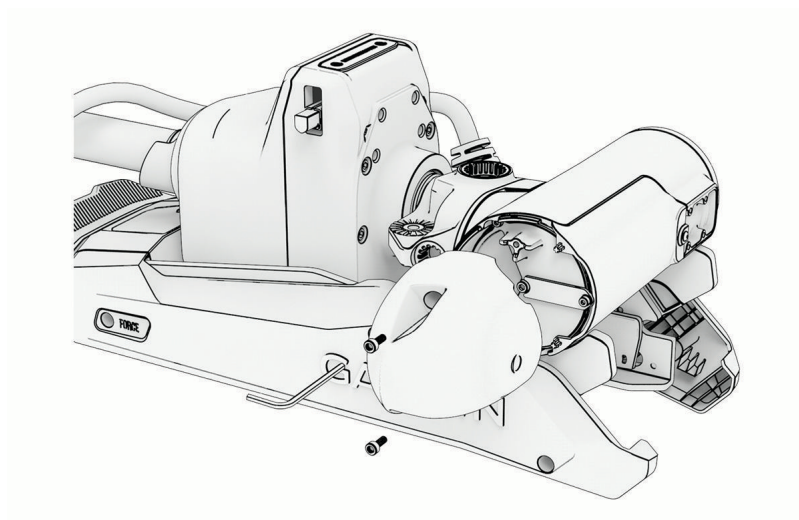

10 Priveržkite veržles 14,9 N-m (11 svar.-pėd.) sukimo momentu.

Priekinio kūgio montavimas

PASTABA: kai kurie Force Kraken velkiavimo variklio modeliai pateikiami visiškai surinkti ir jiems ši procedūra nereikalinga.

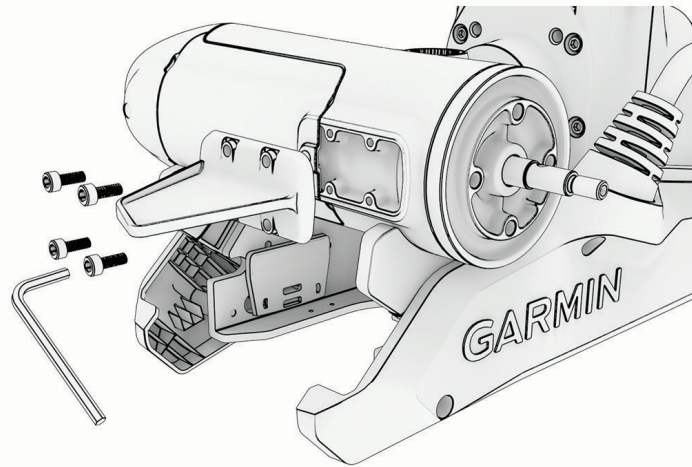
4 mm šešiakampiu raktu arba veržliarakčiu tvirtinkite priekinį kūgį prie sraigto pavaros variklio priekio naudodami du pateiktus varžtus; ąselė turi būti apačioje.

Skego montavimas

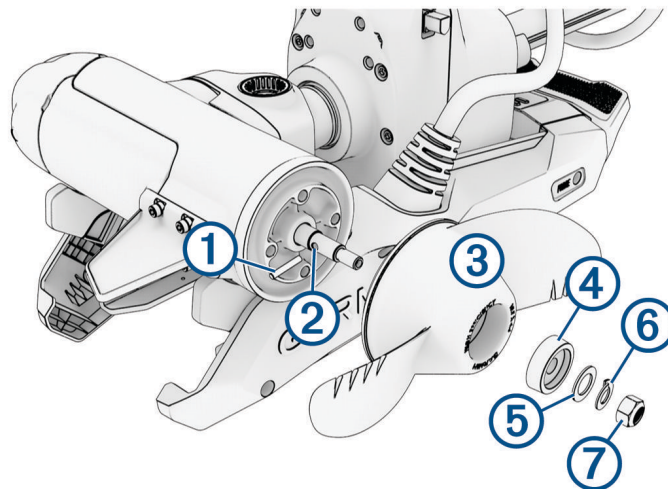
PASTABA: kai kurie Force Kraken velkiavimo variklio modeliai pateikiami visiškai surinkti ir jiems ši procedūra nereikalinga.

4 mm šešiakampiu raktu arba veržliarakčiu tvirtinkite skegą prie sraigto pavaros variklio keturiais pateiktais varžtais, ilgesnioji skego pusė turi būti atsukta į sraigą.

Sraigto montavimas

1 Įkiškite kaištį ① į sraigto variklio veleną ②.

- 2 Jei reikia, pasukite variklio veleną, kad kaištis būtų horizontalus ir sumažėtų pavojus, jog montuojant jis iškris.
- 3 Sulygiuokite kanalą sraigto ③ viduje su kaiščiu ir užmaukite sraigą ant variklio veleno.
- 4 Dėkite anodą ④, poveržlę ⑤, fiksavimo poveržlę ⑥ ir veržlę ⑦ ant variklio veleno galo.
- 5 $\frac{9}{16}$ col. (14 mm) lizdiniu raktu priveržkite fiksavimo veržlę 16,27 N·m (12 svar.-pėd.) jėga ir pritvirtinkite sraigą.

Prijungimas prie maitinimo šaltinio

⚠ ĮSPĖJIMAS

Kad išvengtumėte sunkių sužeidimų ir turtinės žalos, prieš prijungdami velkiavimo variklio maitinimo kabelius nustatykite jungtuvą į išjungimo padėtį.

- 1 Nuveskite maitinimo kabelį prie jungtuvo skydelio arba vietos, kurioje montuosite jungtuvą.
- 2 Jei reikia, pailginkite maitinimo kabelį atitinkamo skerspjūvio laidu, įvertinę ilginamojo laido ilgį (*Maitinimo kabelio ilgintuvai, 7 psl.*), lituokite ir uždėkite nuo karščio susitraukiančią movą.
- 3 Montuokite velkiavimo variklio kištuką ir lizdą 60 A ar stipresnei srovei vietoje, kurioje maitinimo kabelis įvedamas į pertvarą (pasirenkama).
- 4 Prijunkite maitinimo kabelį prie jungtuvo, tinkamo 60 A srovei (nuolatinei).
- 5 Jei reikia, prijunkite jungtuvą prie 60 A, 24 arba 36 V NS maitinimo šaltinio.

Maitinimo kabelio ilgintuvai

⚠ PERSPĖJIMAS

Ilgindami šio gaminio maitinimo kabelius turite laikytis šių reikalavimų. Netinkamai prailginus maitinimo kabelius elektros srovė bus per stipri, dėl to galite patirti kūno sužalojimų arba turtinę žalą.

- Reikia naudoti vieno laidininko susuktąjį laidą su bent 75 °C (167 °F) izoliacija; jis turi būti ne pluošte, be įmautės ir ne kanale.
PASTABA: jei naudojate laidą, kurio izoliacija tinkama bent 105 °C (221 °F) ir kuris nutiestas ne variklio skyriuje, galite tiesti iki trijų laidų vienoje įmautėje arba kanale.
- Prijungiant ilgintuvą reikia vadovautis pramonės standartais ir geriausiaja patirtimi.
- Reikia naudoti tinkamo kalibro laidą priklausomai nuo ilgintuvo ilgio.

Ilgintuvo ilgis	Minimalus laido skerspjūvis	Optimalus laido skerspjūvis
0–3 m (0–10 pėdų)	6 AWG (16 mm ²)	6 AWG (16 mm ²)
3–4,6 m (10–20 pėdų)	6 AWG (16 mm ²)	4 AWG (25 mm ²)
4,6–9,1 m (20–30 pėdų)	6 AWG (16 mm ²)	2 AWG (35 mm ²)

Keitiklio prijungimas prie kartploterio

Tam tikruose „Force Kraken“ velkiavimo variklis modeliuose integruojamas keitiklis. Jei jūsų modelyje keitiklio nėra, reikia montuoti jį prieš prijungiant prie suderinamo kartploterio. Integruotas 12 kontaktų keitiklis yra suderinamas su tam tikrų modelių Garmin® kartploteriais. Daugiau informacijos ieškokite adresu garmin.com arba teiraukitės vietinio Garmin atstovo.

- 1 Praveskite keitiklio kabelį prie sumontuoto kartploterio. Jei reikia, prijunkite pateiktą arba ilgesnį ilginamąjį kabelį.
- 2 Viename keitiklio kabelio gale dėkite fiksavimo žiedą.
- 3 Prijunkite kartploterio kabelį prie keitiklio prievado galinėje kartploterio pusėje.
Keitiklio prievado vieta nurodyta su kartploteriu pateiktose instrukcijose.

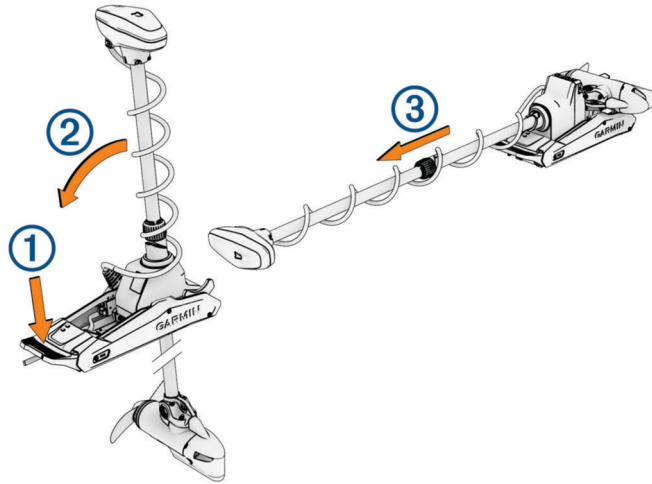
Stabilizatoriaus montavimas

Stabilizatorius – tai pasirenkamas priedas, kuris yra pridedamas su kai kuriais modeliais ir gali suteikti papildomą atramą velkiavimo varikliui, kai jis nustatytas į laikymo padėtį.

Stabilizatoriaus montavimo instrukcijos pateiktos stabilizatoriaus pakuotėje.

Variklio perkėlimas iš darbinės į laikymo padėtį

- 1 Laikydami paspaudę pedalą atidarykite fiksatorių ①.

PASTABA: perkeliant variklį į laikymo padėtį jis turėtų automatiškai pasisukti į 90° kampą. Sraigto laikymo pusę galima konfigūruoti nustatymų meniu.

- 2 Pakreipkite veleną atgal ② ir lėtai kelkite variklį lenkdami veleną į horizontalią padėtį.
- 3 Stumkite variklį į variklio fiksatorių, kol jis užsifiksuos laikymo padėtyje ③.

⚠ ĮSPĖJIMAS

Stumkite pirmyn per veleno ilgį, o tada traukite atgal per veleno ilgį, kad variklis būtų tvirtai užfiksuotas savo vietoje. Jei variklis nebus tvirtai užfiksuotas laikymo padėtyje, plaukiant neramiais vandenimis arba vežant priekaboje jis gali netikėtai pajudėti į darbinę padėtį, o tai gali lemti turtinę žalą arba sunkius sužalojimus.

Reikia perkelti gylio reguliavimo žiedą kuo arčiau variklio pagrindo. To nepadarius, velkiavimo variklis gali netikėtai pajudėti į darbinę padėtį, o tai gali lemti turtinę žalą arba sunkius sužalojimus.

- 4 Suspauskite variklio veleną stabilizatoriuje, jei įrengtas.

Nuotolinio valdymo pulto montavimas

Nuotolinio valdymo pultas prisijungia prie velkiavimo variklio belaidžiu ryšiu ir susiejamas gamykloje.

Naudojimo instrukcijos pateiktos *Force Kraken velkiavimo variklio sparčiosios paleisties vadove*.

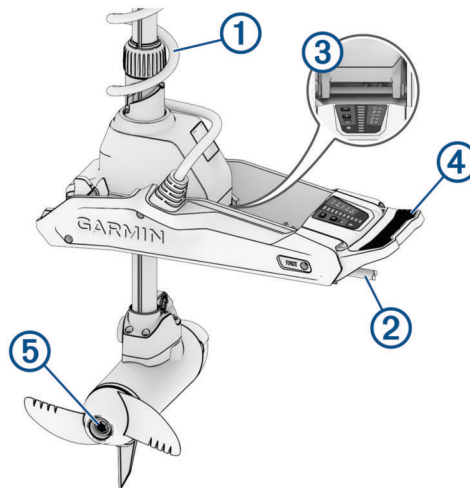
Techninės priežiūros poreikiai ir grafikas

PRANEŠIMAS

Panaudoję variklį jūros ar druskingame vandenyje, visą variklį privalote nuplauti gėlu vandeniu, tada išpurkšti minkštą šluostę silikono purškikliu, pagamintu vandens pagrindu, ir nuvalyti variklį. Nenukreipkite vandens srovės į veleno dangtelį, nes į vidų patekęs vanduo gali padaryti žalos.

Kad nebūtų anuliuota garantija, paruošiant variklį plaukiojimo sezonui reikia atlikti įprastas techninės priežiūros užduotis. Jei transportuojate variklį sausoje ir dulkėtoje aplinkoje, pavyzdžiui, žvyrkeliais, gali reikėti kartoti šias užduotis ir sezono metu.

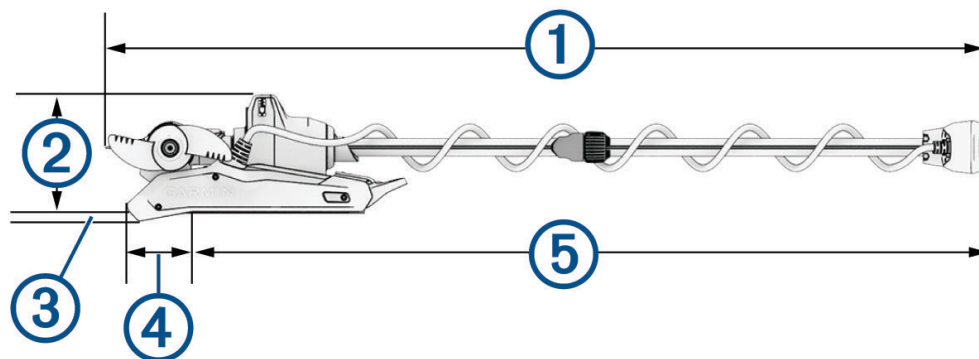
Išsamias techninės priežiūros instrukcijas žr. *Naudotojo vadove* adresu garmin.com/manuals/kraken_trolling_motor.

- Patikrinkite, ar nenusidėvėjo susuktasis kabelis ①, prireikus pakeiskite.
- Patikrinkite ir valykite maitinimo kabelius ②.
- Patepkite lankstą ③ laivams tinkamu tepalu.
- Nuvalykite ir patepkite laikymo ir darbinės padėties fiksatoriaus pedalą ④ bei fiksatoriaus strypą.
- Nuvalykite arba pakeiskite anodus ⑤ sraigto pavaros variklyje.
- Išimkite iš sraigto įsipainiojusį valą ir kitas kliūtis.

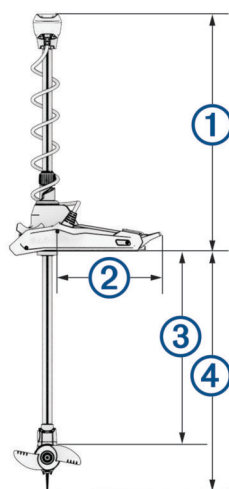
Informacija apie variklį

Matmenys laikymo padėtyje

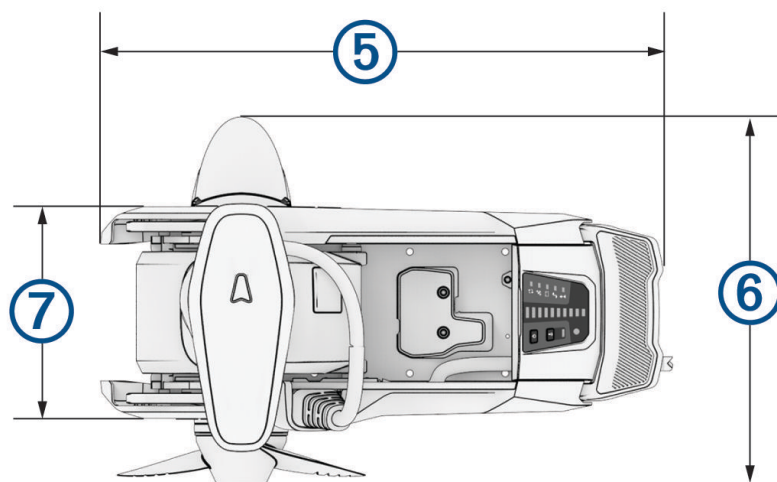

Elementas	48 colių modelis	63 colių modelis	75 colių modelis	90 colių modelis	110 colių modelis
①	156 cm (61 ⁷ / ₁₆ col.)	194,1 cm (76 ⁷ / ₁₆ col.)	224,8 cm (88 ¹ / ₂ col.)	262,68 cm (103 ³ / ₈ col.)	313,48 cm (123 ³ / ₈ col.)
②	26,2 cm (10 ⁵ / ₁₆ col.)	26,2 cm (10 ⁵ / ₁₆ col.)	26,2 cm (10 ⁵ / ₁₆ col.)	26,2 cm (10 ⁵ / ₁₆ col.)	26,2 cm (10 ⁵ / ₁₆ col.)
③	1,7 cm (¹¹ / ₁₆ col.)	1,7 cm (¹¹ / ₁₆ col.)	1,7 cm (¹¹ / ₁₆ col.)	1,7 cm (¹¹ / ₁₆ col.)	1,7 cm (¹¹ / ₁₆ col.)
④	20,7 cm (8 ¹ / ₈ col.)	20,7 cm (8 ¹ / ₈ col.)	20,7 cm (8 ¹ / ₈ col.)	20,7 cm (8 ¹ / ₈ col.)	20,7 cm (8 ¹ / ₈ col.)
⑤	130,2 cm (51 ⁵ / ₁₆ col.)	168,3 cm (66 ¹ / ₄ col.)	206,4 cm (81 ¹ / ₄ col.)	236,88 cm (93 ¹ / ₄ col.)	287,68 cm (113 ¹ / ₄ col.)

Matmenys darbinėje padėtyje

Elementas	48 colių modelis	63 colių modelis	75 colių modelis	90 colių modelis	110 colių modelis
①	48,6 cm (19 1/8 col.) ¹	48,6 cm (19 1/8 col.) ¹	48,6 cm (19 1/8 col.) ¹	48,6 cm (19 1/8 col.) ¹	48,6 cm (19 1/8 col.) ¹
②	46 cm (18 1/8 col.)	46 cm (18 1/8 col.)	46 cm (18 1/8 col.)	46 cm (18 1/8 col.)	46 cm (18 1/8 col.)
③	87,95 cm (34 5/8 col.)	126 cm (49 5/8 col.)	156,5 cm (61 5/8 col.)	194,6 cm (76 5/8 col.)	245,4 cm (96 5/8 col.)
④	107,32 cm (42 1/4 col.) ¹	145 cm (57 1/4 col.) ¹	175,9 cm (69 1/8 col.) ¹	213,7 cm (84 1/8 col.) ¹	264,5 cm (104 1/8 col.) ¹

¹ Naudojant maksimaliame gylįje.

Elementas	Visi modeliai
⑤	61,2 cm ($24 \frac{1}{8}$ col.)
⑥	Su keitikliu: 42,7 cm ($16 \frac{13}{16}$ col.) Be keitiklio: 41,2 cm ($16 \frac{1}{4}$ col.)
⑦	24,6 cm ($9 \frac{11}{16}$ col.)

Specifikacijos

Velkiavimo variklis

Svoris (variklis, montavimo priemonės ir laidai)	48 col. baltas modelis: 22,6 kg (50 svar.) 48 col. juodas modelis: 23,2 kg (51 svar.) 63 col. baltas modelis: 24 kg (53 svar.) 63 col. juodas modelis: 24,5 kg (54 svar.) 75 col. baltas modelis: 24,5 kg (54 svar.) 75 col. juodas modelis: 25,4 kg (56 svar.) 90 col. baltas modelis: 25 kg (55 svar.) 90 col. juodas modelis: 25 kg (55 svar.) 110 col. baltas modelis: 26,2 kg (58 svar.) 110 col. juodas modelis: 26,2 kg (58 svar.)
Svoris (stabilizatorius)	0,66 kg (1,45 svar.)
Darbinė temperatūra	Nuo –5 iki 40 °C (nuo 23 iki 104 °F)
Laikymo temperatūra	Nuo –40 iki 85 °C (nuo –40 iki 185 °F)
Medžiaga	Laikiklis ir variklio korpusas: aliuminis Veleno dangtelis, ekrano skydelis ir šoniniai skydeliai: plastikas Variklio velenas: stiklo pluoštas
Atsparumo vandeniui klasė	Veleno dangtelis: IEC 60529 IPX5 ² Vairavimo sistemos variklio korpusas: IEC 60529 IPX7 ³ Ekranų skydelio korpusas: IEC 60529 IPX7 ³ Sraigto pavaros variklio korpusas: IEC 60529 IPX8 ⁴
Saugus atstumas iki komposo	61 cm (2 pėd.)
Maitinimo kabelio ilgis	1,2 m (4 pėd.)
Įėjimo įtampa	Nuo 20 iki 45 V NS
Įėjimo srovės stiprumas	60 A nuolatinis
Jungtuvas (nepridedamas)	42 V NS ar daugiau, tinkamas 60 A nuolatiniam srovės stiprumui PASTABA: apsaugokite sistemą naudodami didesnei srovės stiprumo vertei tinkamą jungtuvą, neviršijantį 90 A, jei įranga naudojama aukštoje temperatūroje arba jei tą pačią grandinę naudoja ir kiti įrenginiai. Prie keisdami srovės pertraukiklį, patikrinkite, ar laivo laidų schema atitinka didesnio pertraukiklio schemas standartus.
Maitinimo galios naudojimas esant 36 V NS 60 A	Išjungus: 72 mW Visa galia: 2160 W
Radijo dažnis	2,4 GHz esant 17,4 dBm maks.

² Atlaiko vandens poveikį iš bet kurios krypties (pvz., lyjant).

³ Atlaiko nenuolatinį vandens poveikį iki 1 m gylio iki 30 min.

⁴ Atlaiko nuolatinį panardinimą į vandenį iki 3 m gylio.

Nuotolinio valdymo pulto

Matmenys (PxAxG)	152 x 52 x 32 mm (6 x 2 x 1 ¹ / ₄ col.)
Svoris	109 g (3,8 unc.) be baterijų
Medžiaga	Stiklu užpildytas nailonas
Ekrano tipas	Matomas saulės šviesoje, pusiau skaidrus, pikselinės atminties (MIP)
Ekrano skiriamoji geba	R240 x 240 pikselių
Ekrano dydis (skersmuo)	30,2 mm (1 ³ / ₁₆ col.)
Darbinė temperatūra	Nuo –15 iki 55 °C (nuo 5 iki 131 °F)
Laikymo temperatūra	Nuo –40 iki 85 °C (nuo –40 iki 185 °F)
Baterijos tipas	2 AA (nepridedamos)
Baterijos veikimo laikas	240 val. tipinio naudojimo atveju
Radijo dažnis	2,4 GHz esant 3,4 dBm, vardinė vertė
Atsparumo vandeniui klasė	IEC 60529 IPX7 ⁵
Saugus atstumas iki kompas	15 cm (6 col.)

© 2025 „Garmin Ltd.“ arba filialai

Garmin®, „Garmin“ logotipas, ActiveCaptain® ir Force® yra „Garmin Ltd.“ arba jos patrunuojamųjų įmonių prekių ženklai, registruoti JAV ir kitose šalyse. Be atskirai duoto „Garmin“ leidimo šiuos prekių ženklus naudoti draudžiama.

MN: A04109 / B04109 / C04109 / D04109 / E04109 / F04109

拖釣推進器

⁵ Atlaiko nenuolatinį vandens poveikį iki 1 m gylio iki 30 min.